

VALTIONEUVOSTON PERIAATEPÄÄTÖS OMISTAJAPOLITIIKASTA – HALLINTONEUVOSTON ASEMAA JA TEHTÄVIÄ KOSKEVA TÄYDENNYS

Valtioneuvosto on 16.9.1999 hyväksynyt periaatepäätöksen valtion omistajapolitiikasta.

Periaatepäätöksen kohdassa 2.9 esitetään päälinjat valtionyhtiöiden hallinnon kehittämisestä.

Hallintoneuvoston asemasta todetaan mainitussa kohdassa seuraavaa:

”Hallintoneuvostoa voidaan edelleen pitää perusteltuna hallintoelimenä valtionyhtiössä, jolla on laajaa yhteiskunnallista ja/tai kansantaloudellista merkitystä. Siinä vaiheessa kun valtio luopuu määräysvallastaan yhtiössä, hallintoneuvosto lakkautetaan ellei sen säilyttämiseen ole erityistä syytä.”

Valtioneuvosto on tänään, asian oltua valtioneuvoston raha-asiainvaliokunnan käsiteltävänä, päättänyt tehdä seuraavan täydennyksen periaatepäätöksen edellä mainittuun kohtaan:

Hallintoneuvoston aseman ja tehtävien kehittäminen perustuu seuraaviin periaatteisiin:

- (1) Kun valtiolla on vain tai lähes yksinomaan sijoittajaintressi yhtiössä, ei hallintoneuvosto ole perusteltu toimielin. Mikäli tällaisessa yhtiössä on nykyään hallintoneuvosto, pitäisi siitä vastaisuudessa luopua. Jos perustetaan uusi tällainen yhtiö, joka on toiminnaltaan merkittävä, ei siihen tulisi ottaa hallintoneuvostoa.
- (2) Siinä tapauksessa, että valtiolla on merkittävää yhteiskunnallista tms. erityisintressiä pörssiyhtiössä tai muussa valtionyhtiössä, jossa valtiolla on myös vahva sijoittajaintressi, voidaan pitää tarkoituksenmukaisena hallintoneuvostoa, jonka tehtävät rajautuvat osakeyhtiölain mukaisiin vähimmäistehtäviin. Nämä ovat yksinomaan valvonnallisia tehtäviä, jottei hallintoneuvosto vähentäisi yhtiön kiinnostavuutta sijoituskohteena arvopaperimarkkinoilla. Tällöin hallintoneuvosto:
 - valvoisi hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa hallintoa;
 - lausuisi varsinaiselle yhtiökokoukselle hallituksen laatimasta tilinpäätöksestä ja tilintarkastuskertomuksesta;
 - antaisi hallitukselle ohjeita asioista, jotka ovat laajakantoisia ja periaatteellisesti merkittäviä;
 - päättäisi (hallituksen ohella) ylimääräisen yhtiökokouksen pitämisestä; sekä

- antaisi lausunnot tilinpäätöstietoja täydentävästä hallituksen selostuksesta, välitilinpäätöksestä ja osavuositarkastuksesta sekä niitä koskevasta tilintarkastajan lausunnosta.

Tässä kohdassa tarkoitettussa yhtiössä, jossa hallintoneuvoston nykyiset tehtävät ovat edellä lueteltuja laajemmat, olisi yhtiöjärjestyttä muutettava siten, että hallintoneuvostolle tulisivat vain nämä vähimmäistehtävät. Niin ikään perustettavaan yhtiöön, jossa valtiolla on vahva sijoittajaintressi, tulisi ottaa edellä rajattuja tehtäviä hoitamaan hallintoneuvosto ainoastaan silloin, kun yhtiön toiminnalle on osoitettavissa myös merkittävä yhteiskunnallinen tms. erityisintressi.

- (3) Yhtiössä, jossa valtio-omistajalla on pääsääntöisesti vahva yhteiskunnallinen tms. erityisintressi eikä olennaista sijoittajaintressiä, on tarkoituksenmukaista, että hallintoneuvostolla on osakeyhtiölain mukaista vähimmäistasoa laajemmat valtuudet tehtäviensä suorittamiseksi. Valtuuksien laajuus tulee kuitenkin harkita tapauskohtaisesti.

Kauppa- ja teollisuusministeriö saattaa tämän periaatepäätöksen täydennyksen tiedoksi hallinnonalaansa kuuluville valtionyhtiöille ja niille ministeriöille, joiden hallinnonalaan kuuluu valtionyhtiöitä.

